

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Melletrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

I fortællingerne på norsk og svensk er det oplagt at arbejde med nabosprog.

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Philimon og Bergus

Udskoling (7.-9. klasse)

Målet med at høre og arbejde med *Philimon og Bergus* er, at eleverne forstår en fortælling fra den græske mytologi fortalt på norsk.

Den handler om menneskenes adfærd, om had og om kærlighed – emner som også er aktuelle i dag.

Eleverne finder oplysninger om nogle af de græske guder, sætter handlingen ind i berettermodellen, tolker teksten og sætter den i perspektiv til et par uddrag fra Det nye testamente.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama, Sprog og kultur)

Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan forstå en fortælling fortalt på norsk.

Du kan genfortælle *Philimon og Bergus*.

Du kan bruge berettermodellen.

Du kan fortolke *Philimon og Bergus*.

Du kan beskrive, hvordan fortælleren bruger sin stemme og sit kropssprog.

Du kan sætte fortællingen i perspektiv til et uddrag af Det nye testamente.

Tidsforbrug: 2-8 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
<p>Eleverne præsenteres for de græske guder Zeus og Hermes. De finder oplysninger om guderne og skriver stikord ud for tegningerne.</p>	<p>Introark Samtale om introarket. Find oplysninger om Zeus og Hermes og skriv stikord ud for tegningerne. Lyt til fortællingen 1. gang.</p>
<p>Efter 1. lytning skal eleverne gruppevis genfortælle handlingen.</p>	<p>Genfortæl sammen handlingen i grupper.</p>
<p>Eleverne skal prøve at oversætte de norske ord.</p>	<p>Fra norsk til dansk Prøv at oversætte ordene.</p>
<p>På baggrund af genfortællingen og 2. lytning + noter sættes handlingen ind i berettermodellen. Eleverne må hjælpe hinanden i deres gruppe.</p>	<p>Berettermodellen Lyt til fortællingen 2. gang og tag noter. Sæt fortællingens handling ind i berettermodellen.</p>
<p>Eleverne beskriver fortællingens 4 personer.</p>	<p>Personkarakteristik Lav en personkarakteristik af de 4 personer i fortællingen.</p>
<p>Teksten fortolkes i fællesskab i klassen.</p>	<p>Hvordan vil I fortolke teksten?</p>
<p>Efter 3. lytning skal eleverne enkelt- eller gruppevis skrive noter til det, de har observeret og gøre rede for fortællerens kropssprog og fortællemåde.</p>	<p>Kropssprog og stemme Lyt til fortællingen 3. gang. Beskriv fortællerens kropssprog og stemme.</p>
<p>Eleverne læser uddragene fra Markusevangeliet. Philimon og Bergus deler, hvad de har, Jesus deler også, hvad de har.</p>	<p>Markusevangeliet Markusevangeliet fortsat Læs uddragene og sammenlign måltidssituationen i Philimon og Bergus med måltidssituationerne i Markusevangeliet.</p>
<p>De to fortællinger sættes i perspektiv til hinanden.</p>	<p>Perspektivering Sæt fortællingen om Philimon og Bergus i perspektiv til uddragene fra Markusevangeliet</p>
<p>Eleverne kan som ekstraopgave skrive et essay. I fortællingen begynder menneskene at sætte grænser ved at skære i jorden. Jorden får ar. De ødelægger skabelsesværket, kommer i konflikt med hinanden og tager afstand fra fremmede.</p>	<p>Essay I fortællingen begynder menneskene at sætte grænser ved at skære i jorden. Jorden får ar. Skriv et essay om, hvordan vi behandler kloden og hinanden i dag. Giv dit essay en rubrik.</p>
<p>Afsluttende refleksion.</p>	<p>Refleksion Udfyld refleksionsarket.</p>

De norske ord oversat til dansk og evt. forklaret: knitrende hår, kogger (hylster til pile, her hylster til takkede lynspyd), ar af had/kærlighed, vred, sød, leverpletter (brune pletter i huden hos ældre), kost, amfora (græsk kande med to hanke til fx vin), hygge sig, sådan.

Bespisningerne i ørkenen

<https://www.biblen.info/Jesus-bespisning.htm>

<https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/Mark/6> (Bibelen 2020 i nudansk oversættelse)

<https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/Mark/8> (Bibelen 2020 i nudansk oversættelse)

Tolkningsforslag

Zeus er bekymret over menneskenes adfærd. Han bliver vred, men Hermes får ham stoppet i at ødelægge alt og alle. De skal finde bare ét menneske med et rent hjerte. De finder to.

Zeus må sænke blikket for et menneske, fordi Bergus siger: Vi ved, hvad vi vil have. Både Philimon og Bergus har rene hjerter fyldt med kærlighed.

Markusevangeliet

Fem brød og 20 fisk fordeles til 5000 mennesker.

Syv brød og nogle få småfisk fordeles til 4000 mennesker.

I Philimon og Bergus' hus deles en lille smule vin, en halv ost og en tør oliven mellem Zeus, Hermes, Philimon og Bergus.

Perspektiveringsforslag

Om morgenen siger Zeus: *I har reddet menneskeheden med jeres ædle hjerter og jeres rene sind. I kan bede om hvad som helst af mig.*

Philimon og Bergus vil hinanden og alle andre det godt. De vil gerne dø på det samme tidspunkt. De har ingen materielle ønsker. Kærlighed er deres kraft.

Zeus forstår ikke, hvorfor de ikke vil ønske sig evig ungdom eller fx rigdom i et palads.

Jesus vil hele menneskeheden det godt, disciplene tvivler somme tider på hans beslutninger.

Philimon og Bergus

Introark

Målet med at høre og arbejde med *Philimon og Bergus* er, at I forstår en fortælling fra den græske mytologi fortalt på norsk.
Den handler om menneskenes adfærd, om had og om kærlighed – emner som også er aktuelle i dag.

ZEUS

HERMES

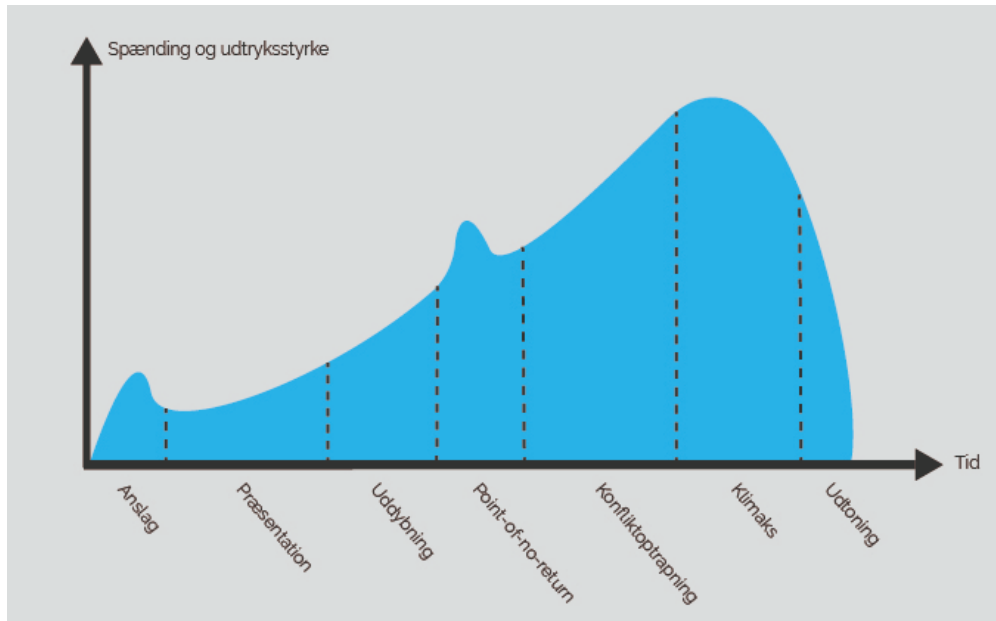
Fra norsk til dansk

Oversæt de norske ord.

Norske ord	Danske ord
	
sprakende hår	
kogger	
arr av hat/kjærlighet	
sint	
snill	
leverflekker	
sopelime	
amfora	
kose seg	
slig	

Berettermodellen

Sæt fortællingens handling ind i berettermodellen.

Anslag	
Præsentation	
Uddybning	
Point og no return	
Konfliktoptræpning	
Klimaks	
Udtoning	

Personkarakteristik

Zeus

Hermes

Philimon

Bergus

Markusevangeliet

Læs uddragene.

I Markusevangeliet i Det Nye Testamente står der:

Kapitel 6

5000 mænd mættes

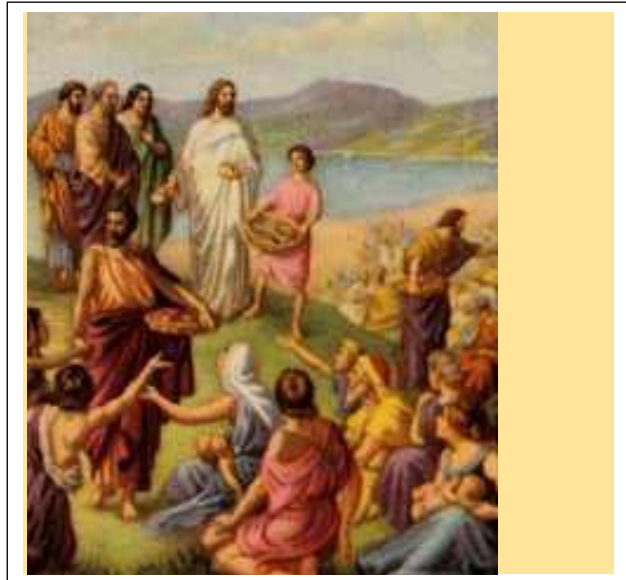
Vers 41-44

41 Da tog han de fem brød og to fisk, så op til Himmelen og velsignede dem, brød så brødene og gav dem til disciplene, for at de kunne byde dem rundt; også de to fisk delte han ud til dem alle.

42 Og de spiste alle og blev mætte.

43 Og af levninger – også fra fiskene – samlede man tolv kurve fulde.

44 De, som havde spist brødene, var fem tusinde mænd.

Kapitel 8

4000 mænd mættes

Vers 4-9

4 Da svarede hans disciple ham: "Hvorfra skal man kunne få brød nok til at mætte dem alle her i en ørken?"

5 Han spurgte dem: "Hvor mange brød har I?" De sagde: "Syv."

6 Da byder han folkeskaren lejre sig på jorden, og han tog de syv brød, takkede, brød dem og gav disciplene dem, at de kunne byde dem rundt, og de bød dem rundt til folkeskaren.

7 Og de havde nogle få småfisk; og han velsignede dem og sagde, at de også skulle bydes rundt.

8 Så spiste de og blev mætte; og da man samlede de stykker, der blev tilovers, var der syv kurve.

9 Der var omtrent fire tusinde til stede; og han fik dem til at gå bort.

Markusevangeliet fortsat

Sammenlign måltidssituationen i *Philimon og Bergus* med måltidssituationerne i Markusevangeliet.

Perspektivering

Sæt hele fortællingen om Philimon og Bergus i perspektiv til uddragene fra Markusevangeliet

Beskriv ligheder og forskelle mellem Zeus, Hermes, Philimon, Bergus, og Jesus' handlinger i de to fortællinger.

Philimon og Bergus

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Philimon og Bergus*.

Målet med at høre og arbejde med *Philimon og Bergus* var at forstå en fortælling fra den græske mytologi fortalt på norsk.

Var det svært at forstå fortællingen på norsk? Begrund dit svar.	
Hvad ved du om Zeus og Hermes?	
Hvordan behandler fortællingen temaet kærlighed?	
Hvad synes du fortælleren illustrerer bedst med sin stemme og kropssprog?	
Tegn Philimon og Bergus forenet i det sammenvoksede ege- og lindetræ. Tegn også andre kærlighedssymboler.	